

F O A I E

pentru

minte, inimă si literatură.

No. 14.

Luni, 7. Aprilie

1847.

Adaos la artikulă anti-skiavă.

(Диксиере.)

Дисъ ла тóте дотреприндериле зваалта чеа маї де къпетение есте лимба; де ачеаста даръ аѣ тревыт а не апька маї дитея. Дотрв ачеастъ апькътаръ се чере акъм а се хотъри о ортографіе, граматикъ ши дикционариъ де овше; че овмаї атъчи ва пвте а ажънде маї кърнд ши маї перфект ла скопъл съѣ, кънд с'ар адъна дин тóте пърдїле ромънеші оаре къдїва върваді къ причепере дотрв ачеаста матеріе; ши формнд о соціетате літерале дн тот авъла не вакациа скомілор съ се адъне прин четъдїле де прин міжлокъл ромънімеї.

Ши ачеаста ар фі кът маї кърнд де а се дпфїнда, къ веата лимба поастръ авъм агът дн ортографіе, кът ши дн формъ ши матеріе сфере о възмъщеалъ фóрте маре, къ агът къ літеріме чїрілене, кът ши къ челе латїне атътеа ортографіи сънт маї къте ши капете. Амїждереа ши къ формеле, адекъ граматика, пърерїле сънт фóрте дпнестрїдате: зпїї адаогъла о воръ 2—3 термінъдїї де адїектїв, прекъм: цепералпїк, копверсаціоналпїческѣ, пал, пїк, ескѣ сънт треї. — Алдїї dedaці къ формеле латїне дотродък не ачеле, прекъм:

amabil ромънешче еар зїче: amabile, ка ставїлъ, мовїлъ, деавїлъ, латїнешче: stabilis, mobilis, debilis. Скрїѣ еаръ: сїстематїк, романтик, ши ар тревы: сїстематек, романтик, ка: ом въратек, сълватек, шъртомпате. Десфак, деспарт ведеск, къ дн лимба постръ пѣ есте: dis ка дн латїна*). Ыпїї скрїѣ съвїек, овїек; еаръ алдїї песокотїнд сїреа лимвеї скрїѣ: съжет, овжет, ш. а.

Тоате воръеле саѣ вочеле, че аѣ асешъпаре къ лимба магіаръ ши славъ зпїї

*) Ла ачесте дóб овсервадії дин зрїтъ D. авктор а артіколълїї ва вїневої а не ерта ши нóъ о алтъ овсервадіе. 1) Amabilъ, орї amabile? Есте греа днтреваре, дакъ гвстъл, авъла надіеї ва сфери дн вїиторїѣ а се фаче дин тóте авлатївеле латїне III декл. тот къвїнте термінате дн е саѣ къ токма спре а се фери ши де полїсїлавїе, ва пьсра ла маї тълте не ѣ! 2) Въратек, сълватек., орї въратїк, сълватїк е тот агъта, осевїре преа не'псепнатъ; къте ведет ла Чїчеро дн optimus, pessimus. не каре контїмпъранъл съѣ Салъстїе де скрїе деаръндъл optimus, pessimus etc. etc. 3) Dis, пълъ а пѣ фі пїчї о класъ латїнъ дн академіа дин Іаншї тодї молдовенїї марї ши пїчї зїсеръ дїсфак, дїрег, шчл., іар пѣ десфак, дерег шчл. Провїнціалїсте, дисъ преа не'псепнате, не каре де сфере ши алте нації. Ped.

de arandъл ле ласъ, ші пѣо латінещѣ, не-
сокотінд ачеса, къ ші магіаріи прекъм ші
славіи аѣ пѣтѣт лѣа кѣвінте дела пої, че
пѣтінѣъ історіа лѣкъ о апрѣвъ, къ атѣт
славіи кът ші магіаріи, кънд аѣ веніт пе-
сте пої, аѣ фост маї дп старе сълватекъ,
еаръ пої оръшеніді. Кѣлтѣра словенеаскъ
дптръ славі аѣ пѣрчес de кътръ аміазі
кътръ порд; ші аша фоарте фіреше саѣ
пѣтѣт дптъшила дппрѣмѣтареа матеріеї
dпп лѣмѣа романъ. Прекъм дп адеврсаѣ
ші дптъмплат: че се доведеше ші пріп
ачесте ворѣе: Domo, vino, dпштѣ, кост,
кочіе, кѣпѣ, касъ, съпѣт, саѣ сѣжпѣт, лапче,
кътапѣ, кърт саѣ скѣрт, кърѣвъ, дерав,
шеатѣлѣ, сълатѣ, вѣтѣ, волтѣ, стог, піпѣ,
коасъ, къмпіп, копхъ, ренд, шіапкъ, по-
рѣпкъ, сітѣ, тѣер саѣ телер тѣрат, ші
о сѣтѣ алтеле, каре дп лѣмѣа магіаръ,
славъ, прекъм ші дп челе романе се афлѣ.
Аша даръ фѣрѣ серіѣсѣ черчетаре ші дп-
віпѣере съ пѣ се лапѣде пічі о боche. Вор-
ѣа порѣвческ се dedъче віне дела pronun-
сіо. вестекъ, спѣіѣ; дерав віне дела dеге-
besk, адекъ: dѣмік, сѣѣрпм, латінеше: dп-
gібіо, тот къ ачаа дпсеппаре. — Guag-
matі ка магіар риде пе ачеїа, каріи dedък
пе jobagio дела jobb-adgy історісінд аша:
маї де пѣлѣт астѣ ворѣъ се скріа: juvagio,
ші се пѣмѣа къ аст пѣмѣе міністрі де мѣп-
гъ дппѣратѣл, адекъ: juvagіones, шіл de-
dъче дела латіпѣл: juvo, ажѣт. — Маї тѣр-
зіѣ аѣ трекѣт ачест пѣмѣе ші ла осташі,
каріи ера спре апѣрареа пріпѣлѣві ші а
dѣчлор. Еаръ маї пе врѣт се пѣмѣа ju-
vagіones ші чеї маї департе де четате,
каріи ші де пѣ мерѣеа еї дп персоавеле
лор ла вѣтаїе, дар тотѣші ажѣта вѣтаїа
къ вані. Бѣкате, кърѣвші, ш. а. Дпсѣ маї

пе врѣт аѣ рѣмас ачест пѣмѣе пѣмаї пе
сеама іобацілор. Че пѣмѣе магіаріи соко-
теск, къ се фаче dпп кѣвѣпѣтѣл: jobb adgy,
маї віне съ даї, декѣт се мерѣї дп вѣ-
таїе. — Де ворѣе магіаре пѣмаї ачеле съ
се жѣдече, че вор авеа рѣдѣчїна лор дп
лѣмѣе асіатїче, прекъм: ворѣа магіаръ
пем, ромѣнеше пем съ се жѣдече de
магіаръ, пемтрѣ къ се афлѣ ші дп лѣмѣа
евреаскъ гпам. Еаръ де славе пѣмаї а-
челе ворѣе dпп лѣмѣа поастрѣ съ се ласъ
а фї славе, каре афаръ de лѣмѣа поастрѣ
пѣ се вор афла пічі дптрѣо лѣмѣъ романъ.
Апої еаръ че лѣкрѣ таре ва фї, дакъ ва
маї рѣмѣе ші врѣо пѣмѣе, врѣо ворѣъ
стрѣпѣ пріп лѣмѣа пострѣ; пічі о лѣмѣъ
пѣї пе аместекатѣ. — Чеї есалтаді даръ
съ пѣ се тіре, пічі съ се тѣвіе, къчі шпї
ші аѣ рідікат граїл аспра вѣлѣмѣелеї
ачестеїа дестѣл де марі. Содіетатеа теа-
тралъ ромѣпѣ дп Сївіїѣ пѣ фѣ деплїп дп-
дѣлеасъ, къ преа тѣлѣе ворѣе латіне аѣ
дптрѣвїпѣдат, прекъм: проверѣ, сѣжет ш.
а. Ворѣїреа театралъ, зічеа тоді, съ фїе
кът се поате маї попѣларъ, діпнд тотѣш
кърѣдѣенїа кѣвенітѣ дар пѣсілітѣ.

Фрателе антї-ромѣпѣл ші де аколо се
апѣеакъ а зіче: къ лѣмѣа пострѣ е de о-
ріціп слѣвеск, пемтрѣ къ дп еа сѣпѣт фѣрте
тѣлѣе рѣдѣчїні слѣвещѣ. Ла ачѣаста еї
рѣспѣнд: съ еа Dca пѣміріле ромѣне а об-
їектелор де дптъїа трѣвїпѣдѣ, (дпсѣ пѣ
dѣпѣ лѣмѣа ромѣпїлор де пе марціпїле Да-
чіеї, карісѣ таре аместекаді къ алѣ лѣмѣвї,
чі къ ачелора маї ферїді де аместек), пре-
към пѣміріле пѣрділор трѣпѣлѣвї, а віетѣ-
ділор, а легѣтїлор, а поателор ші а ар-
ворїлор, ші ва vedé, къ деабеа а 50 парте
ва фї славе. Еаръ ворѣїреа вісерїчеаскъ

ші а охъртвѣреі есте маї аместекатъ. Дн-сь песокотинд пе ачеле, дн локъл кърора авем въне ромънеці ші зікънд чел маї пѣдін: де ава а 20 ворѣъ ва фї славъ. De unde pôте vedé: къ кът е лимба поастръ маї романъ декът славъ! Деспре фортъ аѣ къвѣптат дестѣл де днвѣнс фрателе антї-скїаѣл.

Дн кът е пентрѣ колонїле romane, че фїнд пѣдїне пѣ pôте креде антї-ромънѣл, къ ачеле ар фї пѣтѣт латїнїза пе дачїї свѣшї, фїндкъ ачеле 7 аѣ 6 колонїї п'аѣ фѣкът маї тѣлт декът, ка вр'о 6 саѣ 7 ораше орї сате; ѳаръ дачїї дїн контръ ка вр'о треї мїліоане фїнд. Шї ачѣаста, сокотѣще Dca, а фї каѣза, де лимба латїнъ саѣ скїмосїт дн гѣрїле пóстре аша таре, де акъм пѣмаї аре асемъпаре къ латїна. Ачѣастѣ еѣ ле рѣсват аша: пѣ лимба ромънъ саѣ пѣскѣт дїн чеа латїнъ прїп аместекареа къ дачїї; чї лимба латїнъ саѣ пѣскѣт прїп кълтѣръ дїн ромъна, къ лимба ромънъ аѣ фост лимба попорѣлѣї roman; лимба латїнъ аѣ фост лимба кълтъ а romanїлор, пе кареа пѣмаї чеї днвѣнѣдїї о грѣеа. Прѣкъм vedem шї астѣлї къ лимвїле челе кълте але Ехронеї, пе каре попорѣл пѣ ле ворѣеде, саѣ фóрте пѣдїп, тѣкар акъм а попорѣлѣї старе е алта, пѣ ка пе тїмпѣл romanїлор, акъм попорѣл дн шкóлѣ, дн вїсерїкъ ш. а. педнчетат авде лимба кълтъ, дар тотѣш о днѣеледе шї де пѣ о ворѣеде. Тот че е кълтїват свѣне а фї фост о матерїе пекълтїватъ, дїн кареа саѣ кълтїват: аша шї лимба латїнъ ка лимвѣ кълтїватъ свѣне а фї фост алтъ лимвѣ пекълтїватъ, дїн кареа саѣ формат, шї ачѣеа аѣ фост лимба попорѣлѣї roman. Дѣпъ асемепареа дїалектелор romane пре-

към: dacian, macedonian, italian чел векїѣ пекълтїват къ дестѣл адеѣр пѣтем дн-кїеа: къ лимба попорѣлѣї roman аѣ фост шї лимба пóстръ ачѣаста, пѣдїп пѣлѣ акъм скїмѣватъ дн фортъ, чеѣа маї тѣлт дн матерїе. Де ачѣаста днвѣнѣдере сълт чеї маї тѣлді ромънї; ѣа шї алдїї стрїнї, прѣкъм: пе ла апѣл 1822 дн знїверсїтатеа Вїенеї професоръл де лимба италианъ къвѣптѣнд деспре дїалектеле romane аѣ зіс: дїнтръ тоате ачѣесте чел маї пестрѣмѣтат есте чел ромънѣск дїн Dacia; дїн ачѣаста пѣтем vedé, към аѣ фост лимба попорѣлѣї roman.

Дїчї пѣїѣ днтрѣваре челора, карїї ка тїперї днкъ дн лїтератѣра пóстръ ар зіче, къ лимба ромънъ саѣ пѣскѣт дїн латїна прїп пѣрѣсїреа лїтератѣреї ш. а., към саѣ пѣтѣт днтѣмпла, де лимба италианъ, macedonianъ шї ромъна поастръ тѣстреле депѣртате ѣпа де алта дн треї локѣрї, — фїнд пої местекадї къ славї, ештїа къ грѣчї шї чеїа къ пемдїї, аша аѣ скѣзѣт дїн латїна, кът еле аѣ тот о фортъ? Дїн ачѣаста се поате vedé, къ еле одатъ аѣ фост тот о лимвѣ, атѣчї адекъ, кънд ромънїї аѣ порнїт днкоаче кътръ Dacia. Ачѣастъ днтѣмпларе депѣртеазъ тоатъ дндоїала статорнїчїндѣне днтрѣ ачѣа днвѣнѣдере: къмкъ лимба пóстръ аѣ фост лимба попорѣлѣї roman, дїн кареа прїп кълтѣръ саѣ пѣскѣт лимба латїнъ, че саѣ кълтїват преа къ гросѣл дѣпъ лимба грѣчеаскъ лѣнд тот алте форме, прѣкъм шї матерїе къ грѣмада дїн лимба грѣчеаскъ.

Стънд ачѣаста те днтрѣв фрате антї-ромъне! към аѣ пѣтѣт пѣмаї 6—7 колонїї romane, саѣ 6—7 ораше орї сате, прѣкъм свѣвї Dta а romanїза тóтъ Dacia? Къ еа

іаць е romanizatъ тоатъ, кѣтъ нічі деселе джкѣрсіі але алтор лімбі нѣ аѣ пѣтѣто десromaniza ші аі стріка лімба. Де аічі сънтет сіліді а зіче, кѣ аѣ тревзіт съ фі фост маі тѣлте колоніі адѣсе; саѣ ачеле 6 колоніі аѣ тревзіт съ фі фост зна де о жѣштатѣ де міліон. Ші дакъ ар фі дрепт, кѣ romanii аѣ romanizat пе daci prin колоніі romane, ші дакъ dacia аѣ фост ка треі міліоане, аѣ тревзіт ддоіт маі тѣлте, саѣ ватѣр маі тѣлт декѣт дтокта сѣ-флете rom. а адѣче. Кѣ алтінтреле нѣ се пѣтѣ romaniza. Днсъ історіа педива-дѣ, кѣ romanii дн Dacia п'аѣ romanizat пе daci, чі іаѣ алзогат ші пелѣтѣратъ тѣл-дѣме де romanii аѣ адѣс дн Dacia спре колонізарѣа саѣ кѣлативарѣа орашелор ші а сателор.

Кѣтъ тѣлдѣме саѣ адѣс дн Dacia а-пріат нѣ се щіе; чі дѣпъ тѣрпѣеа Daciei пѣтем сѣпѣне, кѣ маі пѣгін де дѣбъ міліоне п'аѣ фост. Днсъ съ зічет, кѣ пѣзмаі зн міліон аѣ фост, деспре че нічі о ддоіа-лѣ пѣте фі; ші тотѣш ші ачест міліон де сѣфлете дн 170 ані аша саѣ пѣтѣт дн-тѣлці, кѣтъ съ фі фост токма аша де дн-попѣлатъ, ка ші акѣт: Кѣ де овѣче се зіче де ромѣні, кѣткъ еі декѣт тѣте че-лелалте соіѣрї де оаменї дн пѣрдїле Da-chiei сѣнт чеі маі прѣсілоші, кѣтъ дн 50 ані се дтѣлдѣск ддоіт. Прѣкѣт ші зн Csarlovics пе ла анѣл паркѣ 1822 дн Tu-dományos Gyűjtemény дотѣрѣа. *) Дѣпъ

ачеаста вѣгарѣ де сѣнтъ мѣнд дн соко-теалъ ші ачѣеа, кѣ дн Dacia аѣарѣ де ко-лоніі аѣ фост ші о мілідїе пѣтѣрѣсѣ пѣн-трѣ пѣзірѣа еі де кѣтрѣ джкѣрсїіле стрѣ-пілор, зн міліон дарѣ де romanii дн 50 ані дѣпъ венірѣа лор аічі саѣ дтѣлдіт ла дѣбъ міліоне; ла о сѣтѣ де ані аѣ фост патѣрѣ; еарѣ ла 150 ані аѣ пѣтѣт фі опт міліоне. Де аічі пѣтем vedé, кѣ Dacia дн 170 де ані кѣтъ аѣ фост апѣратъ де арматѣ ро-манѣ саѣ пѣтѣт днпопора фѣрте дес нѣ. маі кѣрат кѣ romanii. *) Пе ачѣаста тѣл-дѣме о доведѣск ші четѣдїле чѣле тѣлте, деспре кѣре пе адеверѣазѣ векїле географїі.

Сокотїнд днтѣшлѣрїле оменѣці фі-рѣще дѣпъ кѣрѣрѣа лор: ла а. 170 дѣпъ венірѣа romanilor дн Dacia, пе кѣнд дн-пѣраціі лор пе маі пѣтѣнд а маі domni дн Dacia, ш' аѣ трѣкѣт арматѣ днко-ло де Дѣлѣре, кѣ че консѣквендїе фірѣа-скѣ ва сѣпѣне чїнева, кѣткъ тоатъ ачѣа тѣлдѣме де romanii мѣсѣндѣші локѣл па-щѣрѣї, мошііле ші мѣдїї чеї апѣрѣторї ла орї че прїмеждїе, съ трѣакѣ днколо де Дѣлѣре? знде фірѣще ші аколо аѣ тре-взіт съ фіе пїлн локѣл де колоніі romane. Кѣ romanii дела марѣа медїтеранѣ пѣпѣ ла Мареа пѣагрѣ, апа Дуїстер, Карпадії Маратѣрѣшлѣшї ші пѣпѣ пе Tisa дн жос аѣ тот колоніат. Ші пѣнтрѣ ачѣаста тѣлте міліоне де сѣфлете, саѣ прѣкѣт зіче істо-

* Ромѣніі нѣ се тѣлдѣск маі тѣре декѣт орї кѣ-ре алте попѣрѣ кѣштѣтѣте, педесѣрѣнѣте. Кѣ кѣтъ зн попѣр е маі десѣрѣнат, кѣ атѣт се тѣлдѣще маі грѣѣ prin ѣенѣраціе. Ачі пе щїне де тѣлѣ есперїнда ші тоді фісіологїї.

Тот че е еперват, сторѣ, продѣче маі аневоїе саѣ нічі декѣт. Ачѣаста пѣнтрѣ ачѣїа карїі аѣ фрѣнѣа а мѣстра пе ромѣні, кѣ еї с'ар тѣлці пѣнтрѣкѣ ар фі десѣрѣнації. Ред.

*) Да, да, prin солдаці, карїі сѣнт флѣреа по-пѣрѣлор, вѣжжшї, тарї, знїі domnitorї пѣпѣ ші астѣзі се днчѣаркѣ а прѣспѣта сѣнѣеле чел стрїкат ал знор попѣрѣ. — Ред.

ria: пенътрать мѣдѣне де ѡмені аѣ тре-
вѣт съ адвѣкъ дѣн тоатъ Італіа. Ба пре-
кам се аргументаъзъ дѣн артиколъ: Ын
кѣдѣг археолоѣк дѣн Фоатеа пенѣтрѣ
мѣнте шчл. №. 46 а аѣлѣи 1846 венѣм ла
ачеа дѣвѣцере, кѣткъ колоніѣдѣи романѣи
дѣн Дачіа не маѣ пѣтѣнд сѣферѣ тѣрѣнѣа
дѣнѣратѣлѣи Аврелиан револѣтѣнд асѣпрѣи
не ел де ѡпревѣл къ арматѣ романѣ л'аѣ
сѣлѣт а трече Дѣлѣреа, рѣтѣнд Дачіа дѣн
пѣтереа лор.

Кѣте колоніѣ с'ар фѣ адѣс дѣн Дачіа,
ачеаста аѣтѣе дѣнкъ нѣ се дѣіе. Дѣсѣ
дѣспре Ардеал се зѣче ка дѣн трѣданіе, къ
саѣ адѣс шепте колоніѣ дѣтѣрѣндѣсе ачеа-
ста шѣ кѣ шепте зѣнѣформѣ де дѣвѣрѣкѣ-
мѣнте а попорѣлѣи плевеѣ рѣтѣн дѣн Ар-
деал, прекѣм:

1. Хѣдѣганіѣ пѣлѣ ла Орѣдѣіе шѣ Мѣ-
рѣш поартѣ дѣндѣре аѣве, лѣнѣдѣ тѣре, пѣ-
нѣ дѣн жѣс де пѣлѣе; статѣра трѣпѣлѣи де
мѣжлѣк, трѣп спрѣнтѣн шѣ кам сѣчѣѣ.

2. Мѣканіѣ саѣ мѣнтѣнѣи дѣла Мѣрѣш
пѣсте мѣнѣдѣи пѣлѣ кътѣрѣ Тѣрдѣ поартѣ
дѣндѣре аѣве, дѣрѣ фѣрѣте сѣкѣрте пѣтѣаѣ пѣ-
нѣ дѣн сѣс де дѣнѣнѣкѣ, ѡменіѣ дѣнѣсѣѣ алѣтѣ
фѣвѣрѣ, лѣнѣдѣ дѣн пѣчѣоаре, маѣ марѣи маѣ
трѣпѣшѣи дѣнтѣрѣ тоате колоніѣле.

3. Де не ла Тѣрдѣ пѣлѣ кътѣрѣ Ма-
ратѣрѣш пѣртѣ дѣндѣре, зѣкѣ пѣтѣте, сѣкѣр-
те пѣлѣ ла дѣнѣнѣкѣ дѣрѣ негре, рѣр шѣ
сѣре, шѣ не ла гѣлер, тѣжѣнѣчѣи шѣ клѣнѣ
дѣкѣндѣсѣте къ пѣвѣрѣ рѣшѣіе шѣ вѣнѣтѣтѣ.
Еѣдѣ ѡменіѣ пѣсте тот зѣкѣнд сѣнт парѣкѣ
чѣі маѣ мѣчѣи дѣнтѣрѣ тоате колоніѣле.

4. Де не ла Бѣргѣѣ не сѣ мѣнѣдѣи де
кътѣрѣ Молдова пѣлѣ ла Брашов поартѣ
дѣндѣре лѣнѣдѣи токта ка Хѣдѣганіѣ, дѣрѣ негре
шѣ кѣндѣсѣте пѣдѣн къ адѣ де лѣнѣ пѣагрѣ.

5. Де не ла Орѣдѣіе не Мѣрѣш, шѣ
Тѣрѣпѣлѣи дѣн сѣс пѣлѣ кътѣрѣ Вѣндѣи дѣн
сѣс, Дѣоара, Блаж, Вѣзокѣла поартѣ дѣндѣре
негре лѣнѣдѣи пѣлѣ ла пѣлѣе фѣрѣ де нѣчѣи
ѣ кѣндѣсѣтѣрѣ. Ачеастѣ колоніѣе пѣсѣ дѣн
мѣжлѣкѣ Ардеалѣлѣи се сокѣтедѣе а фѣ
фѣст чѣе маѣ де фѣрѣте. Портѣла мѣіерѣ-
лор, сѣлѣеле касѣлор, чѣлѣлалѣт порт ал
бѣрѣвѣдѣлор е маѣ ісѣкѣсѣт дѣкѣт ла тодѣи
чѣіалалѣдѣи, шѣ дѣн фѣвѣра трѣпѣлѣи чѣл маѣ
фѣрѣтѣсѣ сѣіѣ рѣтѣнѣск, дѣн статѣрѣ де мѣж-
лѣк марѣи, ачѣшѣа сѣнт чѣі маѣ жѣкѣвѣшѣи,
маѣ къ сѣатѣ пѣтѣаѣ дѣнтѣрѣ еѣ сѣ фѣк вѣ-
стѣдѣи кѣлѣшѣтѣрѣ; шѣ дѣтѣне рѣманѣе маѣ
пѣлѣте ла еѣ рѣтѣнѣсѣ дѣкѣт ла чѣлѣлалѣте
колоніѣи.

6. Кам де не ла Орѣдѣіе не сѣ мѣнѣдѣи
дѣн сѣс пѣлѣ ла Сѣвѣіѣш аша пѣтѣдѣи тѣрѣ-
дѣненѣи пѣртѣ дѣндѣре сѣре лѣнѣдѣи пѣлѣ не
ла мѣжлѣкѣ пѣлѣелор, тѣжѣнѣчѣле къ па-
трѣ дѣцѣте маѣ лѣнѣдѣи каѣ поала дѣндѣрѣі.
Ѡаменіѣ ачѣшѣа сѣнт маѣ къ сѣатѣ сѣкѣрѣдѣи
дѣн пѣчѣоаре, пѣлѣи дѣн трѣп шѣ гранѣи.

7. Дѣла Mediaш пѣлѣ ла Сѣвѣіѣш, Тѣр-
пѣл рѣшѣ, шѣ дѣн сѣс не Олт пѣлѣ дѣн
сѣс де Фѣгѣрѣаш шѣ не ла Шѣгѣшоара
пѣртѣ аша пѣтѣітеле Бѣвоѣвѣ сѣре, зѣ фѣ-
лѣіѣ де дѣндѣре, чѣ ле кѣсѣт маѣ дѣнѣнте де
але вѣга дѣн пѣѣѣ, шѣ се вѣд, ка зѣ сѣк
спѣнтѣкат къ тѣжѣнѣчѣи лѣнѣдѣи пѣлѣ ла пѣлѣе.

Ашѣндѣреа шѣ фѣтеіле аѣ дѣсѣсѣіте
портѣрѣ саѣ зѣнѣформѣ. Чѣлѣлалѣте вѣстѣнѣ-
те вѣрѣвѣтѣшѣи къ пѣдѣнѣ осѣвѣре сѣнттѣте
кам де ѣ фортѣ. Тодѣи рѣтѣнѣи плевеі
пѣртѣ чѣоарѣчѣи де пѣвѣрѣ аѣлѣ, маѣ тот
стрѣндѣи, пѣтѣаѣ тѣрѣдѣненѣи маѣ пѣдѣн ларѣдѣи,
шѣ дѣкѣлѣдѣемѣнтѣе ѡпѣнѣчѣи, сѣрѣ кѣлѣдѣнѣи
маѣ рѣр, маѣ къ сѣатѣ чѣі маѣ дѣфѣрѣте.
Дѣсѣ де вѣрѣѣ кѣдѣіва аѣі дѣкѣѣчѣе аѣ інтрат

лѣвѣл чѣстелор шѣ дѣ попорѣл де рѣнд.
Кѣтешѣле ле поартѣ тодѣ пе дѣн афарѣ
де чеоаречѣ, лѣнѣи кѣ о скеоапѣ дѣн жос
де вѣчѣ. Нямаѣ Брашовенѣи фак осевѣре,
кѣ дѣншѣи ле пѣртѣ преа лѣнѣи нѣлѣ дѣн
жос де ценѣнѣи.

Оаре дѣ челелалте пѣрдѣ амѣ Дачѣиѣ
сѣпт знѣформѣ деосевѣте дѣтрѣ попорѣл
плевѣж ка шѣ де аѣчѣ сѣ се поатѣ сокотѣ
нѣтѣрѣл колонѣилор? Бѣне ар фаче, дакѣ
чѣнева де пе аколо лѣар дескрѣе. Дѣнѣ
ѣо сокотеск, кѣ нѣ ар фѣ; фѣндѣкѣ ачеле
пѣрдѣ аѣ фост маѣ таре свѣксе дѣквѣрѣи-
лор шѣ аместекѣлѣи, кѣт попорѣл аѣ фост
еѣлѣт адецеорѣ а се стрѣштѣа дѣнтрѣн лок
дѣнтрѣалѣл, шѣ а се аместека дѣндре сѣне.
Еарѣ арделенѣи ка дѣн чѣнтрѣ аѣ фост кѣ
тѣлѣт маѣ скѣтѣдѣи.

Дѣнѣ тѣте ачесте ѣосѣ кѣ тѣлѣдѣшѣиѣ
кѣтрѣ фрѣтеле антѣ ромѣнѣл; кѣчѣ аѣ dat
прѣлѣцѣиѣ ачестор десвѣтерѣи: Еарѣ пе фр.
антѣ-скѣлѣл дѣнтрѣит ел лѣдѣ, кѣчѣ саѣ осте-
нѣт а фаче ачѣа вѣрѣвѣтеаскѣ шѣ тѣлѣт фо-
лосѣтѣре десвѣтерѣе.

Дѣн ромѣнѣ де партида стѣнѣнѣрат
пропѣшѣнѣоаре.

О К Н А.

Дѣнконѣдѣвѣрат де пѣзнѣчѣи, кѣ феарѣле ѣн пѣчоаре,
Кѣ тѣнѣле ѣн кѣтѣше, де гѣт кѣ лѣнѣлѣ греѣ,
Дѣн от фрѣтос лѣа фѣцѣ, дѣн спасѣтѣрѣи, дѣн фѣоаре,
Ачѣ вѣрѣнѣнд лѣа оамѣнѣи, ачѣ зѣтѣвѣнд лѣа сеаре
Кѣзѣ лѣа гѣра окнѣи кѣтѣнѣнд пе Дѣтнѣзеѣл.

Шѣи о дѣрѣрѣ аскѣнѣсѣ, дѣрѣре свѣлетѣеаскѣ,
Мѣстрѣареа, десперѣареа жѣка пе фаѣа са.
Тѣнѣи маѣ тѣрѣа дѣн сѣлѣ дѣрѣрѣеа чѣа трѣнеаскѣ
Воѣнд сѣлѣ маѣ адоартѣ, воѣнд сѣлѣ лѣнѣцѣеаскѣ
А свѣлетѣлѣи рапѣ че нѣ се вѣндека.

Се фѣнда дѣн гѣндѣрѣи, сѣрѣа стрѣгѣнд: „Maria!
Maria нѣ ѣ моартѣ!“ дѣнѣтеа зн пѣзѣтѣор,
Се веселеа пе клѣпѣ, зѣта атѣнѣчѣ зѣрѣа,
Се асвѣрѣлеа спре дѣнѣсѣл, шѣ ѣ окѣи вѣкѣрѣа
Рѣдеа кѣтн рѣдеа рѣза кѣнд скѣпѣ прѣнѣтре нор.

Че вѣн аѣ фост тѣ Doamne кѣнд аѣ сѣдѣт ѣзѣвѣреа!
Че кѣрд аѣ фост тѣ Doamne кѣнд моартѣеа аѣ роствѣт!
Саѣ а плѣчѣрѣи нѣмаѣ сѣлѣ фѣ авѣт сѣнѣцѣрѣеа,
Саѣ де дѣрѣрѣи трѣкѣте сѣлѣ перѣдем сѣвенѣрѣеа
Саѣ отѣл сѣлѣ нѣ дѣе де лок кѣнд а грѣшѣт! ...

О воѣ чѣ авѣцѣи пѣтерѣеа сѣлѣ осѣндѣдѣи о вѣнѣ,
Гѣндѣдѣи кѣ лѣ астѣ вѣнѣ ал лѣшѣиѣ креатор
Нѣ а презѣс осѣнда? — кѣнд свѣлетѣл сѣспѣнѣ
Сѣлѣт лѣвѣтѣрѣи де кѣцѣт, а воастре тѣнѣчѣ алѣнѣ
Дѣрѣрѣеа дѣн пѣзѣнтрѣ — сѣлѣт валсам, сѣлѣт фѣвор-

Дѣн пѣдѣрѣле окнѣи, пе фѣнѣа сѣратѣ,
Пе фѣнѣа че дѣче пе оамѣнѣи дѣн таргар,
Лѣгарѣ осѣндѣтѣл дѣн манѣтелѣи маркатѣ
Шѣл словѣзѣрѣи ѣн гѣра чѣа неагрѣ, фѣорѣатѣ
Спре моартѣеа инвѣнтѣтѣ дѣн тѣмпѣл чѣл варвар-

Се дѣнвѣртѣещѣ роата шѣ скрѣпетѣле своарѣ
Дѣн вѣнѣтѣрѣи сѣнѣстрѣе, авѣнт фѣорѣтѣор, —
Ка кѣкѣзваѣа попѣцѣи че фѣлѣфѣе зшоарѣ
Шѣи дѣнѣ пѣсте капѣл ачѣлѣи чѣ а сѣлѣ моартѣ,
Се ваѣгѣ пе касѣѣи кѣ глас дѣнгрозѣтѣор.

Пе гѣтѣл лѣнѣг ал окнѣи сѣлѣ ексѣлѣ инфѣктѣте
Дѣрѣрѣеа, агоѣнѣа, сѣспѣнѣзѣрѣи шѣ фѣорѣи,
Шѣи оаспѣле сѣлѣ фѣндѣлѣ пе кѣтѣ дѣнѣнѣкѣте
Дѣн рѣсетѣлѣ ачѣлор фѣнѣтѣрѣи деспѣнѣзѣратѣ
Че сѣлѣ депрѣнс лѣа крѣте а фѣи есекѣтѣорѣи.

Се тѣрѣдѣнѣещѣ гѣтѣл шѣ каосѣл се ѣнѣнде,
Шѣи оамѣнѣи ка ѣнсекте, ка лѣкѣзѣрѣиѣ лѣчѣеск
Кѣ фокѣзѣрѣи дѣн снѣларѣе, кѣ феѣцѣле тѣрѣнде,
Пе волѣванѣи дѣн трѣтѣве, пе стѣнѣчѣле скѣлѣнѣнде.
Пе тѣнѣцѣи чѣеи де сѣре пе карѣи се тѣнѣчѣеск.

Се лѣагѣнѣлѣ кѣлѣзѣнѣл шѣ лѣлѣакѣл своарѣ,
Алѣнѣкѣ ка зѣтѣрѣ прѣн норѣи чѣеи сѣраѣцѣи,
Прѣн карѣ осѣндѣтѣл, че спѣйта ѣл довоарѣ,
Се лѣсѣ дѣн рѣсѣтѣнѣзѣрѣи, се стрѣнѣцѣе, се ѣнѣоарѣ
Дѣнколѣчѣит пе коарѣл кѣ перѣи арѣдѣкаѣцѣи.

Съ теаргъ аре ънкъ къчї фѣндѣл ѓ департе!
Шї чер шї зїоа лѣтеї се вѣд алвїнд ка стеа
Че палїдѣ шї фїксъ дн негрѣ департе
Алвѣде кѣтѣ одатъ ка стеаоа че'шї днпарте,
Шї аскѣнде 'н чер скїнтеїа кънд соаре е свѣт еа.

Инферне есаладїї; — шї ветѣл се 'птїнде,
Се прелѣнѣдѣе дн каос къ авзрїї зндѣнд
Не дѣпъ волдїї информѣ къ змѣрїле пѣтїнде,
Ш' о ініе де вѣртѣ, дн разеле тѣрїнде,
Склїпѣдѣе кѣтѣ одатъ не тарї троїенї крѣптѣнд.

„Локвїторїї поцїїї къ фецїле пѣлїте
Ъшї ласъ волованїї шї вїп де'а днконцїѣр;
Кѣ лзмїнѣрї дн крестед, къ варвеле свѣрлїте,
Пѣрошї не враде, нептѣрї, къ хаїне сдренцїзїте,
Вѣхавї де змезеалъ даѣ роатъ дн прецїѣр.

Клїнїнд ла лзмїнаре шї местекѣнд тѣтѣнѣл
Кѣ гласѣрї днгротате вѣларѣ рѣгѣшїт
Блестем шї апатете; къчї ле фѣрарѣ вѣнѣл,
Кѣчї ле хрѣнїрѣ зїоа, къчї нѣ пѣтеа нїчї знѣл
Съ вазъ ла лзмїнѣ не чел чѣ а маї венїт.

Апої тѣрѣрѣ 'н поапте шї не кълѣш легарѣ
Ън хоїт че се зѣфласе, зп трѣн де вїповат —
„Те дѣ, вѣдїцѣ, 'ї зїсе; дн лѣте есте варѣ,
Е соаре, е лзмїнѣ!“ къдїва ѣл сѣрѣтарѣ,
Шї днчепѣ съ цїпе машїна фїорат.

Оптзечї ераѣ ла нѣтѣр фѣптѣрїле зїтате,
Не каре оменїреа ла іад а осѣндїт;
Оптзечї не карїї леѣеа, крѣцїна карїтате,
Реѣнерареа дѣреї шї стрїкта екїтате
А смѣле де вїї дн лѣте.

Оптзечї маї рѣшѣесе, оптзечї ера 'н пїчоаре;
Чеїлалдїї ѣтеаа дн лакѣрї шї фѣрѣ ажѣтор;
Кїтеа ла д'вншїї теартеа, скорѣзѣл сѣї довоаре:
Кѣчї ревматїсѣмъ 'апнѣе, къчї agonїa 'ї доаре,
Кѣчї свїт аїчї не вїадѣ, шї теартеа'ї вїаца лор.

„Ваї мїе!“ стрїгъ 'н лїмѣвїї, вѣтѣндѣсе дн саре
Шї маї гонїнд пѣдѣфѣл зп орѣ ісраїлїт.
„Ваї мїе! дадї'мї агъ, къ'тї есте сете таре!“
Шї зп крѣцїн д' а лѣтѣрї че'шї да а са свѣларѣ
'вї спѣсе, дѣндѣ'ї нѣна, къ ана с'а сѣврїшїт.

Се адѣнарѣ 'н поапте конфрациї дн дѣрере
Шї смѣлсерѣ къ грїжѣ дн кѣївѣрїле лор,
Кѣте вр'о дозѣ паїе — ка сїнгѣра авере
Че еї посед дн окпѣ — шї 'н ларга днкънере
Адѣогарѣ кѣївѣл д'ѣн поѣ локвїтор.

Ера вѣлаїѣ шї жѣне мартїрѣл че venice,
Шї трасе сїмпатїа ачелор че 'а зѣрї.
„Кѣм сеаѣнѣл къ'н фрате че ам акасѣ!“ зїсе
Ън фѣлкъїандрѣ аѣер че змезеал' алвїсе.
„Съ фїт пої фрацїї де крѣче кѣт нѣ ом маї кїнѣ!“

„Дар спѣнепѣ, тѣї вере, че вїп' аша де маре
Фѣкѣта'ї тѣ дн лѣте? нѣ тѣнѣвї нїмїк,
К' ачї е обїчеїѣл сѣ спѣїе фїе каре
Пѣкѣтеле'ї дн лѣте, шї мїе към ѣмї паре
Тѣ нѣ ецїї хоїѣ де кодрѣ; аї вр'ѣн пѣкат маї мїк.“

Днфрїкошата кале че жѣпеле фѣкѣсе
Тї дасе іар сїмпцїреа шї 'н свѣнїреа лѣї
Пѣреа къ се стрекорѣ прочесѣл че трекѣсе,
Дѣререа, ферїчїреа шї орї кѣте петрекѣсе.
„Еѣ н'ам хрѣпїт, тѣї фрате, авереа нїмѣлїї:

„Ам фост крескѣт акасѣ дн ларг, дн дѣстѣларе,
Пѣрїндїї теї къ чїнеге трѣїа дн сатѣл лор.
Ерат фѣлкъѣ дн хорѣ, фрѣнташ къ старе маре.
Кѣ кал де кълѣрїе, нї алцїї де 'пхѣтаре,
Мошеан, ла пѣрїндїї знѣл, трѣїам еѣ траїѣ знор.

„Пѣрїндїї вїет сѣртманїї воїа сѣ тѣ днсоаре,
Ъмї тот спѣнеа де фете, дар нѣ'тї гѣсеам не плак.
Мѣ тот плїтѣам прїн сате, мерѣеам ла незѣтоаре,
Кѣнд вѣз одат' о фатѣ, че 'н окїї еї — ка 'н соаре —
Съ кат нѣ фѣ пѣтїндѣ. О вѣз ачї шї так.“

„Мѣ тот кодеам прїн касѣ, спѣнеам ла фете глѣте.
Мѣ дам не лѣнгѣ д'ѣнса, дар нѣ'ї пѣтеам ворвї.
Рошеа де'ї прїндеам окїї, саѣ тѣ стрїга не нѣте
Фетїцеле свѣрданїчї! — Ка еа фрѣмоасѣ 'н лѣте
Шї мѣндрѣ шї цїнгашѣ гѣндеск къ н'а маї фї.

„Кѣт врѣ сѣ іеас' афарѣ фетїца рѣтеорѣ,
Еѣ с'ар ш' о іеасѣ дн враде шї пар' къ фѣ а теа,
О стрѣнѣ шї еа'мї респѣнде; о іеасѣ ла свѣцїорѣ
Шї фѣг; къчї ера мїкѣ, ка пана де знорарѣ,
Бѣтеа свѣт цѣцї'ї нептѣл шї гѣра ѣї ардеа.

„Ажънъ кѣ еа акасѣ ш' о ваг ла ал де тата,
Ач' о възвѣѣ вѣне ш' тарѣ ъм' плѣкѣ, —
— Еѣ мѣам гѣсѣт невасть. — Въ плачевѣѣ фата?
Тримѣтѣдѣ ла тош попа кѣ пѣнта есте гата. —
Сѣ пѣ ѡтревадѣ че аре ш' чѣне о фѣкѣ. —

„Мѣ сѣрѣтарѣ ѡдатѣ пѣрѣнциѣ дѣ зраре
Ш' еѣ ш' кѣ Марѣа пѣпарѣм тѣна лор;
Д' ачѣлеа апоѣ плекарѣм, фѣкѣрѣм пѣнта тарѣ
Ш' сѣрѣнсерѣм о пласѣ сѣ вѣ ѡ десѣфтарѣ,
Кѣч' мѣндѣрѣ л' ера пора ш' жѣнѣ ал лор фечор.

„О лѣнѣ апѣкасем кѣ еа дѣ кѣспѣчѣе,
Кѣнд не о лѣнѣ пѣмѣнѣ че несте поѣ пѣзтеа
Не десѣфтам сѣвт чергѣ асѣзнѣш' не деал дѣ вѣе
Ш' не глѣмѣам атѣта, кѣ атѣта веселѣе
Дѣкѣт ш' лѣна парѣ кѣ драг кѣ не прѣвеа;

„Дар сомѣл кѣтѣ одатѣ адѣче греле вѣсе,
Кѣч' некѣратѣ ѡтѣрѣсѣл ѣш' жоакѣ коада са. . .
Се vede кѣ ѡпорасѣ ш' нѣмѣнѣ пѣ сѣмѣдѣе
Кѣч' плоаѣа пѣ ѡченѣсе, дар трѣспетѣл ѣвѣсе
Дѣ пѣк вѣтѣрѣм дѣ преажѣтѣ, ш' кѣпелѣ лѣтра.

„Мѣ'мѣ пѣрѣ д' одатѣ Марѣа спѣрѣатѣ
Кѣ стрѣгѣ, ш' ла д'ѣнса се дѣ ѡ лѣн тѣрѣат . . .
Апѣк дѣ зѣвѣчѣре секѣзѣреа рѣзѣматѣ
Де кѣпѣтѣѣл пострѣ, ш' ѣсвѣск не вѣата фатѣ
Карѣ дорѣта дѣ паче . . . Одатѣ а цѣнат!“

Ач' е' опрѣ воѣпѣкѣла ш' перѣѣ се свѣрлѣрѣ,
Ш' чѣаркѣне де сѣпѣе ротѣрѣ окѣѣ сѣѣ,
Ш' дѣнциѣ ѣѣ грѣндарѣ, ш' мѣшкѣѣ трѣсѣрѣрѣ,
Ш' спѣте де валаѣр не гѣра лѣѣ ешѣрѣ,
Ш' пѣрѣлѣѣ дескѣсе свѣрлѣа дѣ тодѣ вѣпѣѣ.

Ч. Болиак.

Афорѣсте пѣнтрѣ пѣстрареа сѣпѣ-
тѣдѣѣ.

(De Dr. Basin.)

Фрѣшѣѣсѣ, кѣ скоп, лѣкрѣтѣре ш' цѣѣ-
тѣре аѣ фѣкѣт зѣдѣторѣл гѣоачѣа дѣхѣлѣѣ
— адекѣ трѣпѣл, — ш' аѣ дѣфрѣмседаго

кѣ ажѣтѣтѣореле мѣжлѣче че сѣнт де мѣнѣсѣ
спре пѣлѣчѣреа вѣедѣѣ; аѣ дѣптрарматѣ о кѣ
знелте, че сѣнт неапѣрат де трѣвѣнцѣѣ
спре адѣцареа ш' свѣдѣперѣа флакѣрѣѣ вѣе-
дѣѣ, спре прѣгѣтѣреа а пѣтѣрѣторѣѣлѣѣ свѣ,
спре стѣрѣчѣрѣа чѣлор трѣвѣнѣчѣѣсе ш' де-
шѣртареа чѣлор негрѣвѣнѣче ш' стрѣкѣтѣорѣ
пѣртѣчеле. Апоѣ де vom прѣвѣ саѣ пѣмаѣ
ла скелетѣл трѣпѣлѣѣ оменѣск, саѣ ла а лѣѣ
вѣстѣмѣт акоперѣт кѣ спонѣ де карѣне, кѣ
васѣ пѣртѣтѣорѣ де свѣкрѣ ш' де сѣпѣе, кѣ
перѣвѣ, кѣ легѣмѣнте, кѣ оргѣanelѣе вѣедѣѣ, а
мѣстѣвѣреѣ ш' а сѣмѣдѣрѣлор кѣ знелте спре
стѣрѣчѣре ш' прѣсѣре ш. а. vom афла дѣ
тот локѣл чѣле маѣ вѣѣ зрѣте а преапѣ-
терѣѣ, преа дѣдеменѣчѣвѣнеѣ ш' а вѣпѣтѣдѣѣ
зѣдѣторѣлѣѣ, цѣѣторѣлѣѣ ш' вѣнефѣкѣтѣорѣлѣѣ
а патѣреѣ вѣѣ ш' фѣрѣ вѣадѣѣ, не карѣсѣл
адорѣм.

Сѣпѣтатѣеа есте потрѣвѣреа сѣфлетѣлѣѣ
ш' а трѣпѣлѣѣ дѣ а лор дѣптрѣмѣтатѣ лѣ-
крѣре спре цѣперѣа вѣедѣѣ. Бѣла дѣп коп-
трѣ есте непотрѣвѣта лор лѣкрѣре спре а-
сѣменѣа скоп. Ш' кѣ кѣт отѣл афлѣ дѣ
сѣпѣтатѣеа чѣа маѣ тарѣ ферѣчѣре дѣ креа-
чѣвѣне, кѣ атѣта маѣ пѣдѣп дѣ дѣгѣдѣе
вѣла а гѣста дѣп ферѣчѣреа еѣ, ш' асѣфелѣѣ
а ажѣнѣе пѣтѣпѣтеаска са хотѣрѣѣре.

Сѣнт фѣѣнде, че аѣ о деосѣвѣтѣ фѣпѣ-
татѣеа ш' рѣденѣе кѣтрѣ пѣтерѣа вѣедѣѣ, еле
о трѣзѣск, о дѣвѣе, ва де вѣпѣ сѣамѣ дѣ
даѣ ш' ѡп фѣп пѣтрѣмѣт. Ачѣстѣа сѣнт
маѣ кѣ сѣамѣ лѣмѣна, вѣлѣдѣѣра, аерѣл ш' ѣ
апа, патѣрѣ черѣщѣ дѣрѣрѣѣ, че кѣ дрѣпѣкѣ
се пот пѣмѣ прѣѣтенѣѣ ш' пѣзѣторѣѣ а дѣ-
трѣцѣѣѣ вѣедѣѣ.